

Entreprenörskap och näringsliv

Här presenteras tre nordiska företag som är internationellt välkända.

Hennes & Mauritz/H&M® kallas ofta "hå-em" eller "Hennes". Det svenska modeföretaget säljer prisvärda, trendiga kläder till en bred kundkrets (ungdomar, vuxna och barn). Bland modeprodukterna finns också underkläder, badkläder, accessoarer, kosmetika, skor, m.m. I april 2010 var 2000 butiker spridda i 37 länder med ca. 76000 anställda. H&M öppnade den första amerikanska filialen i New York på Fifth Avenue 2000. I april 2010 fanns det 190 butiker i USA. H&M är ett börsnoterat aktieföretag. De stora marknaderna för H&M är Tyskland, Storbritannien och Sverige. H&M har lanserat kollektioner av populära kändisar som Karl Lagerfeldt och Madonna. 2008 toppade H&M *Financial Times* lista på starka europeiska varumärken. H&M presenterar sin strategiska miljöfilosofi och sitt officiella företagsansvar (Corporate Social Responsibility) på <http://www.hm.com/se/>.

LEGO®-bitar i plast är kanske världens mest omtyckta leksak. Företaget estimerar att barn leker med LEGO-bitar 5 miljarder timmar per år. LEGO är ett danskt företag. Förutom sitt huvudkontor har företaget även en nöjespark för familjer (*Legoland*) i sin hemstad Billund på Jylland i Danmark. Namnet kommer enligt företaget från det danska uttrycket "leg godt". Sina bitar, som man kan kombinera i oändlighet, introducerade företaget redan på 1950-talet. De gula plastgubbarna kom på 70-talet. Man kan läsa om forskning med LEGO-produkter på <http://learninginstitute.lego.com> och om LEGO-produkter i utbildning på <http://www.lego.com/education>.

Scandinavian Airlines® (SAS) är ett flygbolag som i genomsnitt har >1000 avgångar per dag. 2008 flög 29 miljoner passagerare med SAS och vinsten var 15032 miljoner SEK. Företaget koncentrerar sig på Skandinavien och ägs delvis av Sveriges (21%), Norges (14%) och Danmarks (14%) regeringar medan hälften ägs privat. SAS är medlem i Star Alliance med många andra företag (bl.a. United, US Airways och Air Canada). Nu vill SAS minska buller och miljöfarliga utsläpp genom s.k. grön inflygning, en sorts landing som sparar 200 kg bränsle varje gång. Läs mer på <http://www.sas.se/> och <http://www.sasgroup.net/>.

Textarbete

Läsförståelse

H&M är i modebranschen.

SANT FALSKT

LEGO har en nöjespark (här: theme park) i sin hemstad.

SANT FALSKT

SAS gick inte med vinst (revenue) utan med förlust (loss) 2008.

SANT FALSKT

H&M och SAS är bolag på börsen (stock market).

SANT FALSKT

LEGO-bitarna har funnits i mer än 50 år.

SANT FALSKT

Norges regering äger mer än en fjärdedel av SAS.

SANT FALSKT

SAS filosofi är miljöorienterad.

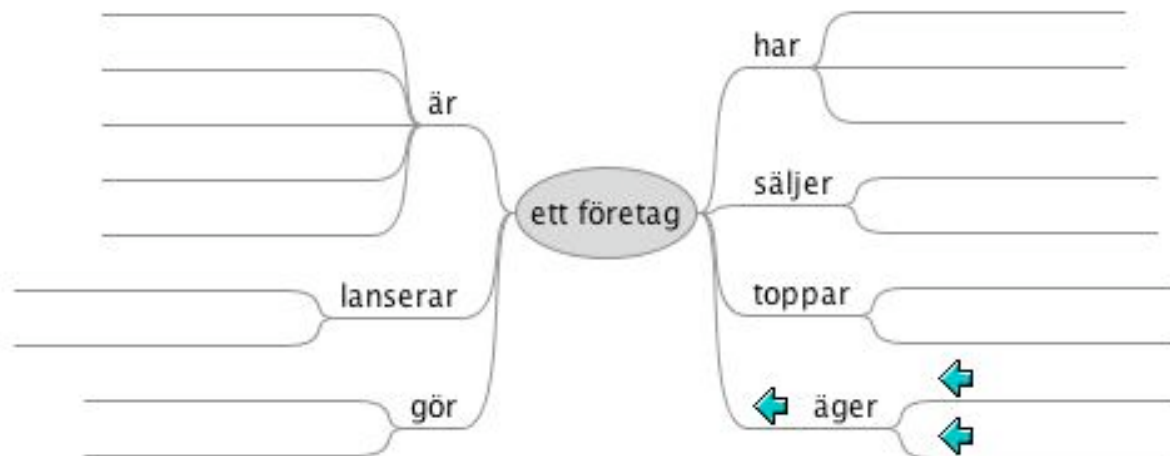
SANT FALSKT

Verbkonjugationen för flyga är y-ö-u.

SANT FALSKT

Begreppskarta för ordet FÖRETAG

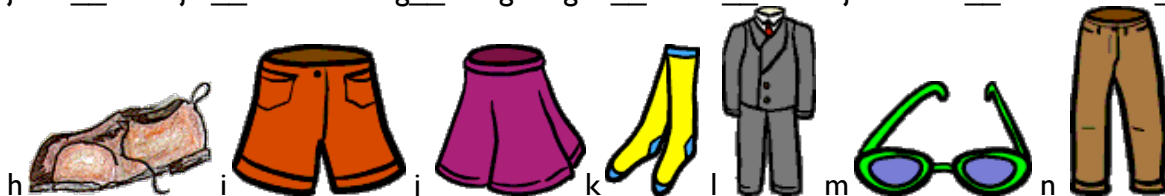
Gör en begreppskarta (concept map) för ordet **FÖRETAG**. Kollokationer i texterna på s. 1 kan vara till hjälp. Kollokationer är ord som ofta finns tillsammans, t.ex. verb och objekt.

Ord för kläder: para ihop

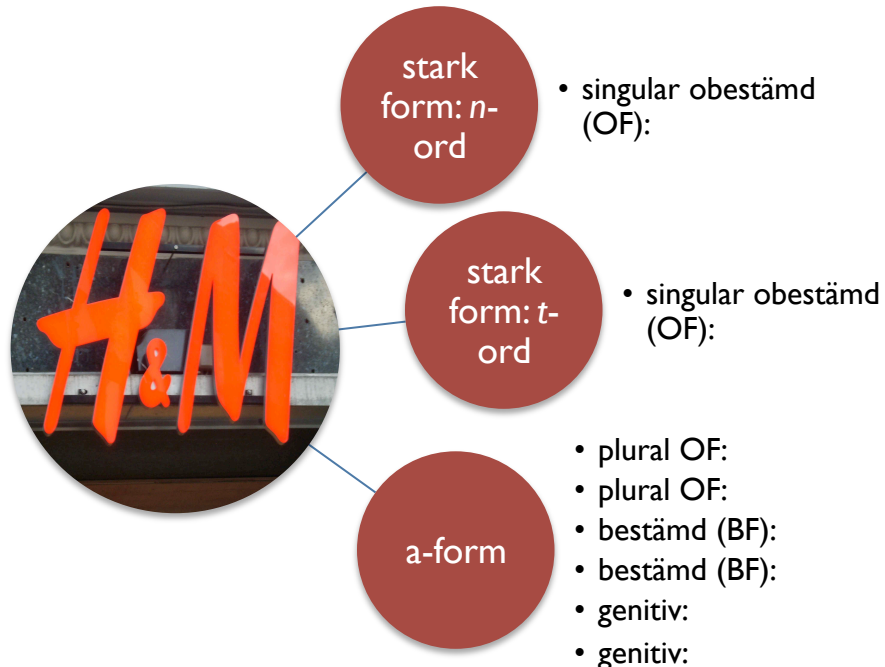

byxor__ shorts__ en rock/kappa__ en kostym__ strumpor__ en hatt__ ett skärp__
jeans__ en kjol__ en klänning__ solglasögon__ skor__ en skjorta/blus__ en halsduk__

Beskriva med adjektiv

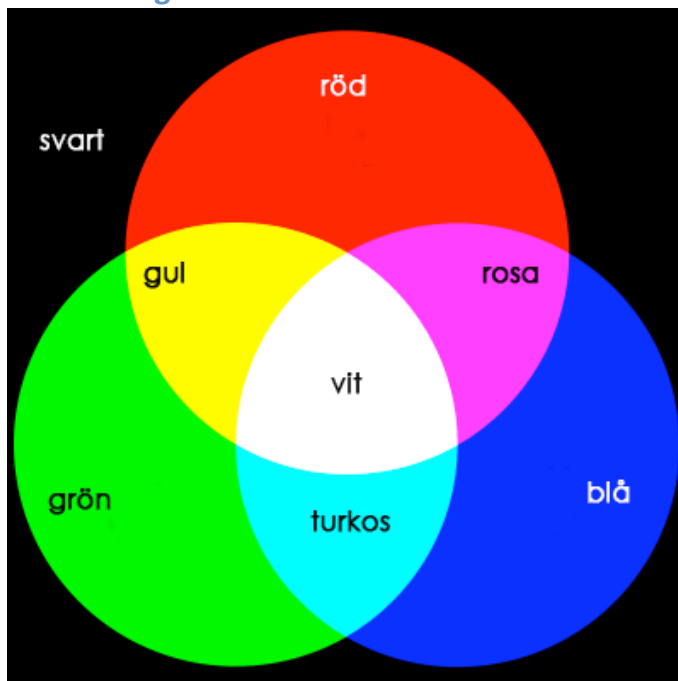
Adjektivens *funktion* är att beskriva substantiv. Hitta exempel på adjektiv och substantiv i texten om H&M på s. 1 och skriv dem i diagrammet. Analysera sedan *formen* av adjektiv.

Analysera/diskutera: Vad händer med ett huvudordet (*substantivet*) i BF med adjektiv?
Kan huvudordet ha BF i genitiv? (Tips! Jämför med engelska.)
Vilka former får adjektiv som kommer efter former av *vara, bli*?

Tillämpa (apply): Skriv om alla exempel som står i OF till BF på papprets baksida.

Ord för färger

Färger är en sorts adjektiv.

Här är ett diagram med ord för 8 primära och sekundära färger.

Vilka andra färgord kan du?

Har du en favoritfärg? Vilken?

Klassdiskussion: reklamskyltar

Vad gör skyltarna reklam för?

Diskussion: när använder man *tycka*, *tycka om*, *tänka* eller *tro*?
Skriv in rätt ord i meningarna nedan. Välj antingen *tycker*, *tänker*, eller *tror*.

Jag _____ att jackan är dyr. Jag _____ att den kommer vara billigare nästa vecka
så jag _____ inte köpa den nu. Kostymen är snygg. Jag _____ på en designer
som jag _____ om när jag ser den.

Adverb: översikt

BASREGEL: ADJEKTIV + T

Hästen är snabb. Han springer snabbt. Sångerskan är vacker. Hon sjunger vackert.

ADVERB KAN MODIFIERA:

- verb Författaren skriver *fort*.
- adjektiv Tavlan är *mycket* blå.
- andra adverb Han pratar *ovanligt* mycket.
- en hel mening Vi börjar *inte* lektionen kl 15.

ADVERB FRÅN ADJEKTIV PÅ -LIG KAN OCKSÅ...

(1) SLUTA PÅ -EN, T.EX. (hur något är), t.ex.

antagligen	<i>presumably</i>
verkligen	<i>actually</i>
egentligen	<i>really</i>
möjligen	<i>possibly</i>
troligen	<i>probably</i>
bokstavligen	<i>literally</i>
slutligen	<i>finally</i>
nyligen	<i>recently</i>
ursprungligen	<i>originally</i>

(2) SLUTA PÅ -VIS, t.ex.

lyckligtvis	<i>happily</i>
naturligtvis	<i>naturally</i>
vanligtvis	<i>usually</i>
möjligtvis	<i>possibly</i>
nödvändigtvis	<i>necessarily</i>

SKRIVÖVNING

Skriv tre kreativa meningar med tre olika adverb.

DET FINNS OCKSÅ ADVERB SOM SLUTAR PÅ -S, -ES, -A, -E, -STANS, -SIN

annars	<i>otherwise</i>
nyss	<i>recently</i>
baklänges	<i>backwards</i>
ofta	<i>often</i>
bara	<i>only</i>
noga	<i>carefully</i>
nära	<i>close to</i>
någonstans	<i>somewhere</i>
ingenstans	<i>nowhere</i>
någonsin	<i>ever</i>

DIALOG

Du och en kompis ska gå på bio. Bestäm vilken film ni vill titta på, när ni ska träffas, hur ni kommer till biografen. Gör en minidialog och använd adverbena väl, *nog*, *ju* och *inte*. Spela upp i klassen!

SPECIALADVERB:

TID: aldrig, alltid, då, genast (*immediately*), igen (*again*), strax (*soon*), ännu (*yet*)

SÄTT (*manner*): bra, fort, precis

MODALA: ju (*you know*), nog (*probably*), väl (*I suppose*), inte=icke=ej,

SAMMANSATTA (*compounds*): söderut (*SÖDER + UT*), kanske (*KAN + SKE*)

Ordval: markera rätt ord med "X".

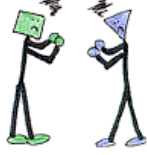

LITEN LITET LILLA SMÅ LILL- SMÅ-

en _____ bok
tre pytte(-)_____ hus
barnets _____ hand
_____ äpplen
samma _____ bil
min _____ (-)tå
_____ (-)kakor
en _____ flicka
ett _____ (-)barn
byxorna är för _____
_____ (-)fingret

Diskutera: När använder man *liten/litet/små* eller *lilla/små*?
Hur uttalar man *små kakor* och *småkakor*?

Lexikon för känslor

Vilka ord kan du för att beskriva känslor? Fyll i tabellen. Följ exemplet i första raden.

känsla	adjektiv	synonym	substantiv	beteende
	<i>kär</i>	<i>förälskad</i>	<i>kärlek</i>	<i>skriver romantisk poesi</i>
				
				
				
				

Skriv en mening om en känsla och dess orsak med *därför att* enligt exemplet:
Lisa var rädd därför att hon trodde (att) det fanns spöken i sovrummet. (spöken – ghosts)

Öva och tillämpa (apply) grammatik och ordförråd

Räknebara och oräknebara ord med *mycket-många*

Kryssa för rätt ordval med "X". Skriv sedan ett eller flera måttsattribut för substantiven.

	MYCKET	MÅNGA	MÅTTSATTRIBUT
vatten	X		<u>ett glas vatten, en flaska vatten</u>
mjölk			_____
barn			_____
sand			_____
mjöl (flour)			_____
snö			_____
ägg			_____
politiker			_____

Fyra i rad med *mycket-många*

Formulera frågor med MYCKET eller MÅNGA och ett passande verb. Kryssa för en ruta med din initial när du har frågat. Man vill få fyra i rad för att vinna.

EXEMPEL A: -Dricker du alltid mycket vatten till maten? B: - Nej, jag dricker hellre (rather) juice.

kaffe	TV-program	idéer	Batman-filmer
rumskamrater	till frukost	snabbmat	i fredags
utlandsresor	pizza	på sommaren	läsk (pepsi, sprite, o.s.v.)
syskon	film på bio	skor	frukt

Pronomen: fyll i tabellen (* = form också för reflexiva verb som *gifta sig*)

SUBJEKTSFORM	OBJEKTSFORM	POSSESIVA PRONOMEN
_____	MIG*	MIN/MITT/MINA
_____	DIG*	DIN/DITT/DINA
_____	HONOM (SIG*)	_____
_____	HENNE (SIG*)	_____
_____	DEN/DET (SIG*)	DESS
_____	OSS*	VÅR/VÅRT/VÅRA
_____	ER*	ER/ERT/ERA
_____ [DOM]	DEM (SIG*) [DOM]	_____

Ordförråd: adjektiv för personbeskrivningar.

Fyll i tabellen med motsatsord. Skriv sedan ett signalement som beskriver din lärare. Använd en webbordbok när det behövs.

ord	motsatsord
liten	
lång	
smal	
blond	
snäll	
trevlig	
glad	
arbetssam	
lugn	

signalement	beskrivning
namn	
kön	
ungefärlig ålder	
hårfärg	
ögonfärg	
hudfärg	
kroppsbyggnad	
personlighet	
övrigt	

Din lärare ger dig en webbadress till en kontaktannonsersida.

- ✧ Läs annonserna och matcha 2 par som du tycker passar ihop. Motivera dina val.
- ✧ Skriv en kontaktannons för en kändis som är singel (t.ex. di Caprio, Clooney). Använd adjektiv för att beskriva personens utseende och personlighet.

Sammansättningar

Para ihop sammansatta substantiv (4 är *n*-ord, 4 är *t*-ord). Vad blir OF/BF form plural?

<i>huvud</i>	<i>ansvar</i>	<i>hem</i>	<i>kontor</i>	<i>kund</i>	<i>nöjes</i>	<i>sak</i>	<i>krets</i>
<i>varu</i>	<i>företag(s)</i>	<i>park</i>	<i>bolag</i>	<i>skriv</i>	<i>aktie</i>	<i>lek</i>	<i>märke stad</i>

Reflexiva possessiva pronomen (i 3:e person)

Byt ut kursiva ord mot alla möjliga (all possible) namn.

Michelle Barack Bill Hillary

Michelle ringer *sin man*.

Hillary pratar med *hennes man*.

Hennes man är politiker.

Deras män är amerikaner.

Byt ut kursiva ord mot pronomen.

hans hennes deras sin sitt sina

Barack_i arbetar med Bills_i fru.

Barack_i bor med Baracks_i fru.

Bill_i är inte i Michelles_i man.

Bills_i fru heter Hillary.

Michelles_i och Hillarys_i män bor i USA.

Bill_i och Barack_i är gifta med Bills_i och Baracks_i fruar.

A/B-övning: berätta om en persons dag

A: Fråga din partner: *Vad händer sen? Vad händer efter att han har?* och svara på din partners frågor. Använd fantasi och ett **reflexivt verb** eller **reflexivt possessivt pronomen** i varje mening.

0. Han vaknar och stiger upp.

1.

5.

2. _____

6. _____

3.

7.

4. _____

8. _____

B: Fråga din partner: *Vad händer sen? Vad händer efter att han har?* och svara på din partners frågor. Använd fantasi och ett **reflexivt verb eller reflexivt possessivt pronomen i varje mening.**

0. Han vaknar och stiger upp.

1. _____ 5. _____

2.

6.

3. _____ 7. _____

4.

8.

Drama/pararbete: skriv och spela upp en telefonscen

Sammanhang: ni pratar på telefon och skvallrar (*gossip*) om ett bröllop (*wedding*).
OBS! Ni **måste** ha med fem av följande fraser: *gifta sig, ha med sig (bring), tappa (lose), sin ring, hennes bil, gå sönder (break), arg, ledsen, skynda sig (hurry), deras fest, trött, gå och lägga mig.*

Lek: vem är jag? (med berömda personer)

Din lärare delar ut lappar om berömda personer till alla i klassen, t.ex.

Michelle Obama

- kvinna
- amerikan
- gift med Barack
- jurist till yrket

Nelson Mandela

- man
- sydafrikan
- pensionerad president
- historisk frihetskämpe

Harry Potter

- ung kille
- läser magi vid Hogwarts
- Ron och Hermiones vän
- litterär figur

Man tejpar fast sin lapp i pannan (utan att titta på den). Sedan cirkulerar man bland klasskompisarna, ställer frågor, och tar reda på vem man själv är.

Webbarbete

Pararbete: handla på IKEA och repetera ord för rum, möbler och heminredning

Gå till www.ikea.se

Del 1: Bildbeskrivning

- ✧ Klicka på "vardagsrum" i toppmenyn.
- ✧ Klicka på texten "Utforska alla våra vardagsrum".
- ✧ Välj (choose) ett rum som du gillar (like).
- ✧ Beskriv det till din partner.
- ✧ Byt (switch) med din partner. Nu beskriver han/hon ett rum för dig.

Del 2: Gör en inköpslista för ett sovrum med möbler från IKEA

- ✧ Låtsas att ni ska köpa möbler på IKEA.
- ✧ Klicka på "sovrum" i toppmenyn och "Utforska alla våra sovrum".
- ✧ Välj möbler m.m. som ni tycker om för max. 5000 SEK.
- ✧ Skriv ner vad ni väljer (namnen på möblerna, priset). Tänk på budgeten!
- ✧ Rapportera till klassen.

Kläder: en svensk designer och Sveriges klädjätte H&M

Förövning: prata om kläder

- Gå till Lexins "Bildtema: Kläder" och "Bildtema: Kläder och smycken"
- *Hur är du klädd idag?* Beskriv hur du är klädd till din partner. (**prata**)
- Beskriv din lärares kläder tillsammans. (**prata**)
- Sedan: skriv svaren i tabellen (**skriv**)

Dina kläder	Din partners kläder	Cissis kläder

Spåna med alla i klassen: vilka kläder har man på sig...

- när man är på stranden på sommaren?
- när man åker skidor på vintern?
- när man är på galamiddag (t.ex. Nobelfesten)?
- när man gifter sig?

Modeshow med en svensk designer

Diskutera först några nya ord med klassen: *en fotomodell, en designer, kläder, ett mönster* (t.ex. *rutig, randig, blommig*), en färg (t.ex. *svart, röd, grön, grå, orange, rosa, vit, lila, ljusblå, mörkblå, osv.*).
Titta sedan på en modeshow med en svensk designer på webben (t.ex. Filippa K, ACNE, HOPE, osv.).

Fakta:

Vilka färger och mönster har showens kläder ofta?

Vad är sant eller falskt i showen? SANT FALSKT
Showens tema är sportkläder.
Tjejerna har ofta klänning eller kjol.
Killarna är ibland klädda i shorts.

Diskussion: Vad tycker du om designerns kläder? Är de konservativa, intressanta, spännande, osv.?
Är det strandkläder eller festkläder? Om de spelar musik, vad tycker du om musiken? etc.

Parabete: handla på H&M:s svenska webbplats

Låtsas att du och din partner stajlar er lärare. Gå till H&M:s webbsida <http://www.hm.com/se/>

- Klicka på "Shop online". Välj "Sweden".
- Se under "Dam" eller "Herr" i toppmenyn.
- Diskutera hur ni vill stajla er lärare. Ni har en budget på max. **2000** kronor.
- Skriv vad ni köper i tabellen. Ange kläder och färger/mönster. Rapportera till klassen.

Skriv kläder (<i>byxor, tröja, accessoarer, etc</i>) OCH färg (<i>vit, svart, etc.</i>) eller mönster (<i>randig, rutig, blommig, etc.</i>)	Pris
Exempel: <i>ett par vita byxor</i>	298:-

SUMMA (i kronor):

Fakta om H&M:

Gå tillbaka till www.hm.com/se/ och klicka på "Om H&M": I hur många länder finns H&M? Hur många personer jobbar på H&M? Klicka sedan på "H&M i världen". På vilka kontinenter finns det H&M-affärer? Var i Afrika finns H&M? Vart expanderade H&M senast?

Sagor

Sagan om den lilla, lilla gumman av Elsa Beskow

Diskutera först nya ord i sagan med klassen, t.ex. en stuga, en pall, en stäva, liten/lilla, mjölk, dricka-drack, till skogs

Lyssna på sagan på YouTube (eller när din lärare läser). Svara på frågorna nedan:

Ord i sagan: vad har gumman hemma? Stryk under allt som du hörde i sagan.

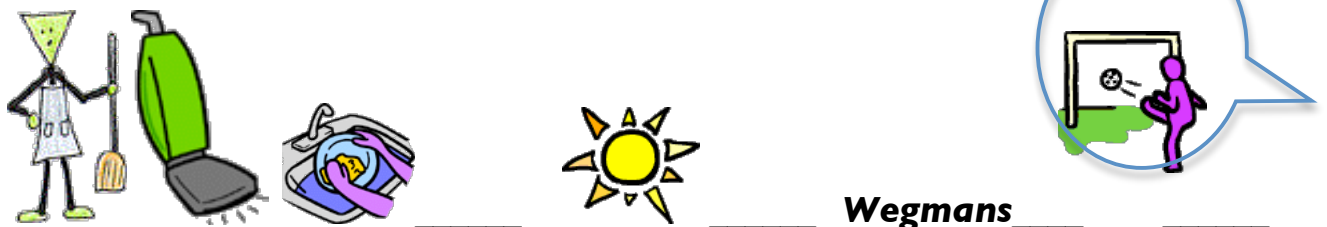
en stuga	en pall	en bokhylla	en fåtölj	en stäva	ett bord
en hund	en ko	en stol	en katt	en fågel	en lampa

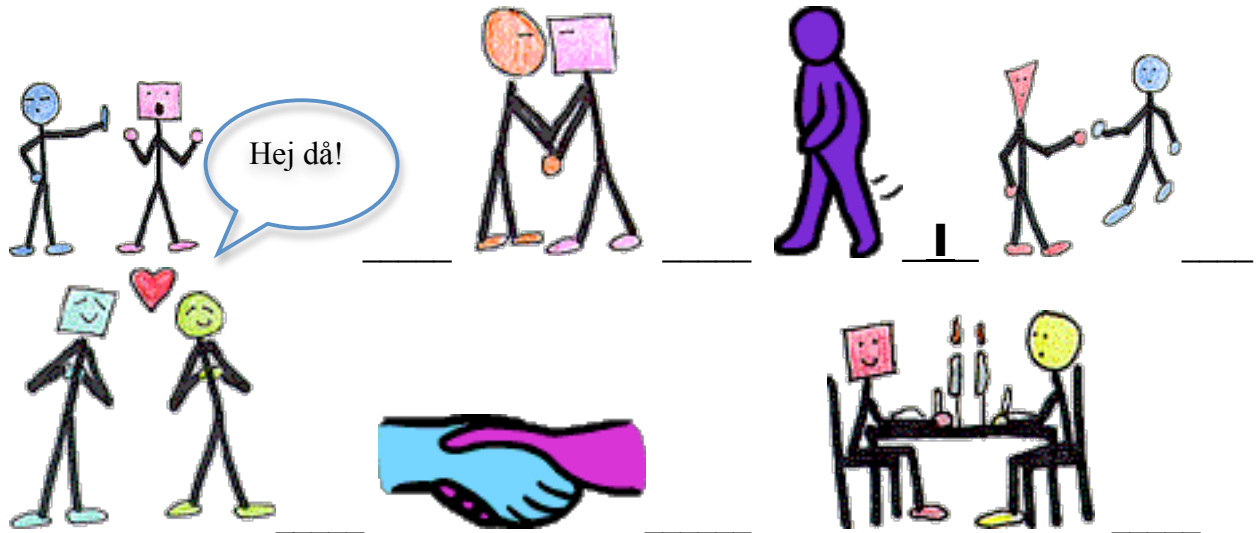
Innehåll: vem dricker mjölken? Vad säger gumman då och vad händer?

Analysera: När använder man *liten*? När använder man *lilla*? Vad är pluralformen av *liten/lilla*?

Grupparbete: ordna en uppläst saga kronologiskt

Arbeta i grupper med 3 personer. En i gruppen läser en berättelse (se nästa sida). De andra två ordnar bilderna kronologiskt. Numrera bilderna (1, 2, 3, etc.) i rätt ordning.

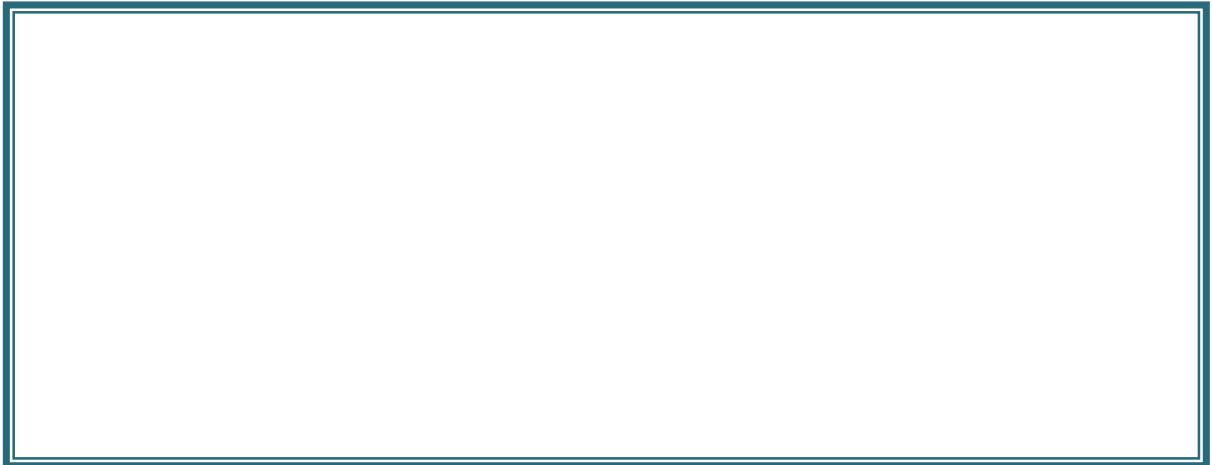

Texten för sagan:

En dag är Janne ute och går.
Solen skiner och det är vackert väder.
Då träffar han en kompis. Hans kompis heter Petter.
Janne och Petter säger "hej" och skakar hand.
"Vill du gå på en fotbollsmatch?", frågar Petter.
Janne säger nej. Han kan inte. Han har inte tid. Han säger "hej då" till Petter.
Janne går först och handlar mat.
Sedan går Janne hem och städar. Han dammsuger, sopar och diskar.
På kvällen kommer Jannes flickvän Sofie och hälsar på. Janne är kär i Sophie.
De äter middag tillsammans.
Janne får kyssa Sofie och han är glad!

Skrivövning

Skriv en egen kort saga för ett litet barn. Börja med "Det var en gång...".

Uttal

REPETITION:
HUR VISAR STAVNING LJUDLÄNGD?

Långa ljud

Ringa in vad du tror är det långa ljudet i varje ord. Rätta när din lärare läser. Säg orden själv.

Skandinavien Lappland

Estland England

Berlin Finland

Peru Ungern

Tyskland Lysekil

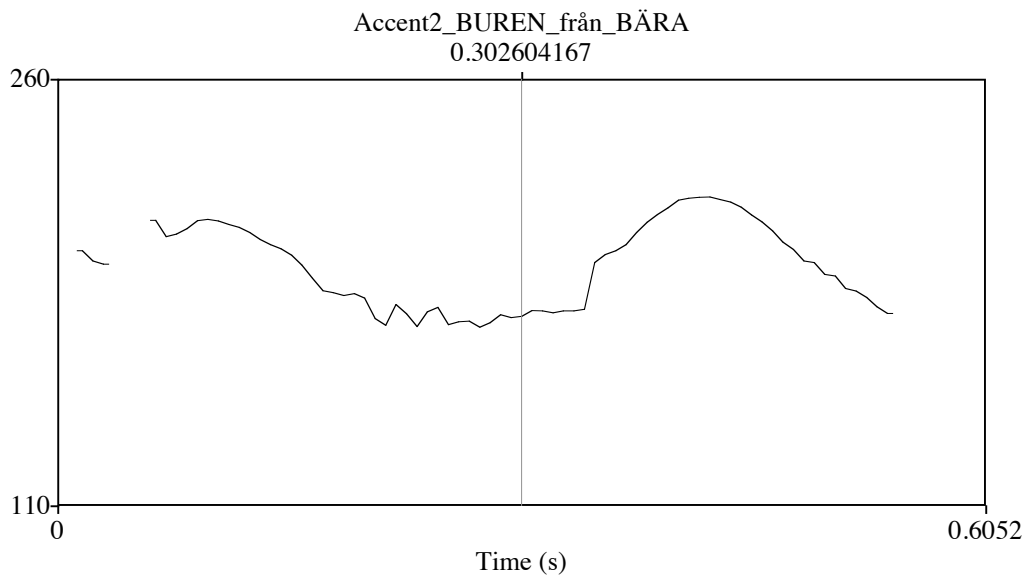
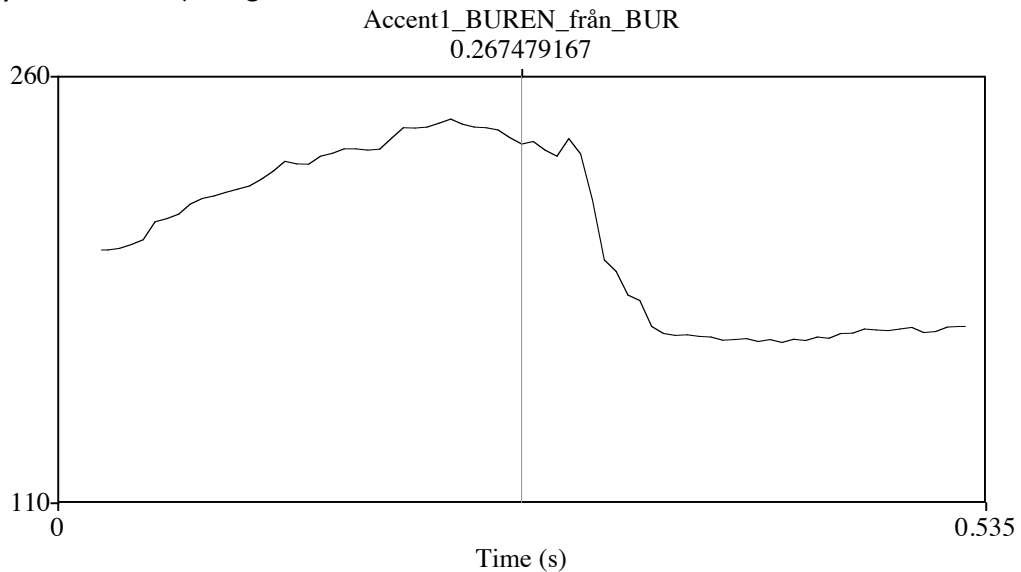
Norge Åland

Själland Ängelholm

Öland Österrike

Ordaccent

Analysera: hur skiljer sig tonkurvan för ordet BUREN med accent 1 och med accent 2?

Lyssna när läraren säger *tomten, stegen, anden*. Visa A1 / A2 med 1 eller 2 fingrar. Härma.

A/B-övning: accent 1 och accent 2

A: Titta på siffrorna bredvid orden. Läs högt i samma ordning för din partner som visar med fingrarna om det är A1 eller A2. Om det blir fel, repetera ordet för din partner!

ACCENT 1

- 1 LANDET
- 2 BOKEN
- 5 FYSISK
- 7 KOMMER
- 10 SER DU?

ACCENT 2

- 3 FÅGLAR
- 4 BILAR
- 6 ARMAR
- 8 CYKLAR
- 9 KORTA

B: Titta på siffrorna bredvid orden. Läs högt i samma ordning för din partner som visar med fingrarna om det är A1 eller A2. Om det blir fel, repetera ordet för din partner!

ACCENT 1
2 HANDEN
3 TYPISK
5 RINGER
9 KOMISK
10 FOTEN

ACCENT 2
1 RIKA
4 VACKRA
6 KATTER
7 FRÅGAN
8 KLOCKAN

Grupparbete och ordrepetition: festplanering / inbjudningskort

- ✧ Diskutera i grupp:

Vilken sorts fest är det? Firar ni något speciellt? Hur formell är festen?

Vem bjuder ni?

Var är festen?

När är festen? När börjar den?

Vad behöver ni? Vad handlar ni? Eller hyr eller lånar ni?

Vad serverar ni (mat och dryck)?

Är det någon speciell klädsel som gäller? Läs här om standards för klädkod i Sverige:

<http://www.glamour.se/mode/modelexikon/k/kladkod/>

- ✧ Gör ett inbjudningskort på datorn. Här finns inspiration (men gör kortet själva):

<http://www.trycksakstorget.se/inbjudningskort/>

Portföljuppgift 4: teknik, vetenskap och uppfinningar

Format: 1,5 radavstånd och 0,5-1 sida. Citera förstås alla källor.

Skriv och presentera ett av alternativen nedan i ett informativt format. Använd en begreppskarta (concept map) för att presentera nytt ordförråd. Spela in dig själv (record yourself) när du läser din text också.

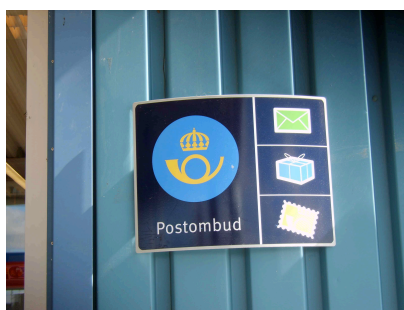
- ✧ Ett företag med förankring i Norden som *IKEA, Volvo, Saab, Nokia, ABB, Electrolux, Bang & Olufsen, AstraZeneca, LM Ericsson, Husqvarna, Sandvik, Norsk Hydro, Atlas Copco, Maersk, o.s.v.*

- ✧ En "produkt" eller en uppfinning som representerar nordisk innovation, t.ex. *Linux, Skype, Tetra Pak, BRIO leksaker, blixtlåset* (zipper), *säkerhetständstickan* (safety match), *dynamiten, propellern, medicinen Losec, bluetooth-teknologin, pacemakern, 3-delade säkerhetsbältet* (safety belt), *osthyveln* (cheese slicer), *skiftnyckeln* (adjustable spanner), *Hasselblads kamera*, m.m.
- ✧ En skandinavisk ingenjör, vetenskapsman eller entreprenör som varit viktig internationellt, t.ex. *Christopher Polhem, Anders Knutsson Ångström, John Ericsson, Carl von Linné* (Carolus Linnaeus), *Ole Kirk Christiansen, Tycho Brahe, Lars Magnus Ericsson, familjen Rausing* eller *familjen Wallenberg*.
- ✧ Kungliga Vetenskapsakademien (Royal Swedish Academy of sciences) som bl.a. beslutar om nobelprisen i kemi och fysik.

Skyltar

Klassdiskussion: vilka *produkter* eller *tjänster* kan man handla här?

Några ord: *handla, hämta, köpa, skicka, laga, klippa sig, medicin, tidningar, biltvätt, godis, fika, bensin, skor, klack, lotteri och spel, stövlar, hämta, paket, rekommendera brev, dagens, frukt, färga håret, frisy*

En dansk skylt med priser

Det här är en skylt från en matservering i Danmark.

Hur mycket kostar en stor *læsk*?

Hur mycket kostar en flaska
kællvatten?

Vad är skillnaden i priset mellan en
stor och en *liten fadøl*?

Hur mycket är en dansk krona värd (*worth*), jämfört med en svensk krona? (Kolla på webben.)

Hur många danska, norska, isländska, respektive svenska kronor får man för tio
amerikanska dollar? Vilken valuta (*sort pengar*) använder man i Finland?

En norsk reklamskylt

Det här är en reklamaffisch från en gata i Oslo, Norges huvudstad.

Vad gör affischen reklam för?

Var är mannen och kvinnan?

Vilka kläder har de på sig?

Vad heter företaget?

Vilka tjänster erbjuder det?

Hur säger man *fra* och *uker* på
svenska?

Vad blir kostnaden i svenska
kronor och i amerikanska dollar?

Skriv- och designövning: en reklamskylt/annons

Designa en reklamannons för ett svenskt företag som säljer charterresor till USA.
Använd expressivt reklamspråk!

Fyll i tabellen med vanliga förkortningar (abbreviations)

Några finns i texterna på första sidan. Du kan också använda en webbdatabok.

förkortning	expanding	engelsk översättning
	till exempel	
		approximately
bl.a.		
	och så vidare	
		etcetera
jfr.		
	på grund av	
		example
f.n.		
	så kallad	

Repetition: skriv obestämd form (OF) plural av substantiv med adjektiv

SINGULAR OF	PLURAL OF	SINGULAR OF	PLURAL OF
<i>en gammal gumma</i>	<i>gamla gummor</i>	<i>en svensk ordacent</i>	<i>svenska ordaccenter</i>
en fin saga	_____	ett skandinaviskt aktiebolag	_____
ett svenskt företag	_____	en populär designer	_____
en färgglad skylt	_____	en billig butik	_____
en framgångsrik firma	_____	en ny kollektion	_____
ett känt varumärke	_____	en liten bit	_____
en gul platsgubbe	_____	en grön inflygning	_____

Repetition: skriv bestämd form (BF) singular och plural av samma substantiv med adjektiv

SINGULAR BF	PLURAL BF	SINGULAR BF	PLURAL BF
<i>den gamla gumman</i>	<i>de gamla gummorna</i>	<i>den svenska ordacenten</i>	<i>de svenska ordaccenterna</i>
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

Repetition: välj rätt modalverb

Butikspersonal: _____ (Kan/Vill) jag hjälpa till?

Kund: Ja, gärna. Min skostorlek är 39, men jag _____ (kan/måste) inte hitta några skor i min storlek som har min favoritfärg.

Butikspersonal: Vilken färg _____ (vill/får) du ha?

Kund: Skorna _____ (vill/måste) vara gröna för att grönt är min favoritfärg.

Butikspersonal: _____ (Brukar/Ska) du alltid ha grönt? Du _____ (borde/torde) ha årets modéfärg. Det är roligt!

Kund: Nej, jag _____ (behöver/borde) ha gröna eftersom min handväska är grön.

Butikspersonal: Okej, här är ett par gröna skor i storlek 39. Passar de?

Kund: Ja, de är sköna. Det blir bra! _____ (Får/Skulle) jag betala, tack? Tar ni kort?

Butikspersonal: Javisst! Vi tar Mastercard eller Visa.

Repetition: välj presens eller infinitiv

A: Min kompis (friend) sa att hon ska _____ (ringer/ringa) mig i morgon.

B: Sa du att Maja tänker _____ (ringer/ringa) dig i morgon?

A: Vad skulle du _____ (gör/göra) om du vore rik?

B: Om jag skulle bli rik, skulle jag _____ (bygger/bygga) en skola för barn.

A: Vad brukar du göra på helgen, när du inte _____ (åker/åka) hem?

B: Jag _____ (pluggar/plugga) och så brukar jag _____ (tränar/träna)
eller _____ (går/gå) på bio.

A: Tror du att det kommer att _____ (snöar/snöa) till helgen?

B: Nej, jag tror att det inte _____ (regnar/regna) heller (either). De
_____ (säger/säga) att solen kommer att _____ (skiner/skina).

A: Lukas hoppas _____ (kan/kunna) komma till festen ikväll.

B: Jag hoppas att han _____ (kan/kunna) komma dit!

Mer information

LEGO-företagets webbsida: <http://www.lego.com>

H&M:s webbsida: <http://www.hm.com/se/>

Scandinavian Airlines webbsida: <http://www.flysas.com/>

Lista över stora svenska företag: [http://sv.wikipedia.org/wiki/](http://sv.wikipedia.org/wiki/Lista_%C3%B6ver_Sveriges_st%C3%B6rsta_f%C3%B6retag)

Lista_ %C3%B6ver_Sveriges_st%C3%B6rsta_f%C3%B6retag

"Economy of Sweden": http://en.wikipedia.org/wiki/Economy_of_Sweden

Dagens industri (ekonomi- och affärsnyheter på svenska): <http://di.se>

The Local (affärsnyheter om Sverige på engelska): <http://www.thelocal.se>

Affärsvärlden (affärsnyheter på svenska): <http://www.affarsvarlden.se>

Diagnostiskt test (50 poäng)

A. Läsförståelse. Skumma en tidningsartikel och svara på frågorna (2 x 5 = 10p.)

Följ länken på webbsidan och läs en DN-text: *Kända märken skippar modeveckan*.
Använd en webbordbok när du behöver det.

Frågor. Är det sant eller falskt? Stryk under ditt svar.

Exempel: Författarens efternamn är Leijonhufvud.	<u>JA</u>	NEJ
Filippa K visade inte sina kläder i Stockholm.	JA	NEJ
Det fanns 13 visningar i Stockholm.	JA	NEJ
Stockholms modevecka konkurrerar med Köpenhamns.	JA	NEJ
Designmärket Hope presenterade i Stockholm.	JA	NEJ
Berns vd (CEO) är en kvinna.	JA	NEJ

B. Skriv orden i rätt kategori! Det finns 3 ord per kategori. (3 x 1 = 3 poäng)

badbyxor, stövlar, kostym, bikini, sandaler, halsduk, slips, mössa, klänning

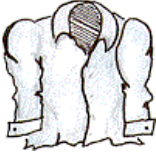
på stranden	på vintern	på en formell fest

C. Ordfält kläder och smycken. Skriv OF singular & plural . (18 x 0,5 + 2 x 1 = 11 poäng,)

Ex.: en jacka, jackor (Du ska ha pluggat Lexins bildteman för kläder & smycken!)

_____ , _____

_____ , _____

_____ , _____

_____ , _____

_____ , _____

_____ , _____

_____ , _____

_____ , _____

_____ , _____

Skriv två andra kläder med uttrycket "ett par": _____

D. Skriv rätt form av ordet inom parentes (8 x 1 = 8 poäng)

Exempel: Kicki köper en **röd** (röd) kjol. G

1. Jonas vill ha en _____ (modern) bil. Han tycker om ett _____ (svensk) bilmärke.
2. Svenskar fikar _____ (mycket). De dricker _____ (mycket) koppar kaffe årligen.
3. Solglasögonen är _____ (italiensk)—det är _____ (dyr) solglasögon.
4. Sagan handlar om en _____ (liten) tjej. Den _____ (liten) flickan är huvudpersonen.

E. Para ihop frågor och svar (4 x 1 = 4 poäng)

1 _____ Tvättar du dina jeans för hand?	a. Ja, det kan man på klädavdelningen.
2 _____ Vilken färg vill du ha på klänningen?	b. Nej, det gör jag inte. Vi har tvättmaskin.
3 _____ Kan man köpa strumpor här?	c. Lila eller ljusblå.
4 _____ Finns det inte en tobaksaffär här?	d. Javisst, gå rakt fram och till höger.

F. Skriv om i bestämd form. (1 x 4 = 4 p.) Exempel: *en bra bil, den bra bilen*

Obestämd form	Bestämd form
ett långt vikingaskepp	
en intressant vetenskapsman	
röda hus	
glada prinsessor	

G. Skriv in adjektivet i rätt form (1 x 7 = 7 p.)

Sapmi är ett _____ (stor) land i norr. Där finns det _____ (lång) nätter eftersom den _____ (vacker) midnattssolen inte går ner på sommaren. En del samer har många _____ (liten) renar. Det _____ (samisk) språket är ett officiellt minoritetsspråk. Samernas _____ (traditionell) musikstil kallas för *jojk*. *Kolten* som är ett traditionellt klädesplagg är _____ (färggrann).

H. Ordfält: företag. Avsluta meningarna. (3 x 1 = 3p.)

- Ett företag säljer _____.
- Ett företag lanserar _____.
- Ett företag är _____.

WORDLIST FOR TEXTS IN MODULE 4

NOTE: Verbs are listed in their infinitive form.
Words listed in wordlists for previous modules are not repeated here.

Column descriptions

1. Swedish word or expression

2. English translation

3. Swedish alternative

This column contains Swedish alternatives. The intention is to provide an opportunity for you to expand your knowledge of Swedish vocabulary further. It also presents an opportunity for studying vocabulary in texts without having to resort to English translations (i.e. if covering column ä). At first, this alternative information may appear confusing: it contains a wider vocabulary with unknown words or expressions. The hope is that once you develop a certain Swedish vocabulary base, this resource will be helpful. (For instance, consider a scenario where you return to the module to repeat its vocabulary.) The alternatives are coded into 5 groups:

- ✧ S = synonym (*synonym*)
- ✧ M = antonym (*motsatsord*)
- ✧ B = description (*beskrivning*)
- ✧ E = example (*exempel*)
- ✧ nothing

4. Additional observation

This column contains lexical information useful for grammatical structures. Note that once you learn the grammar rules, you will not need this information except in irregular cases.

- ✧ For verbs: verb endings for weak verbs or vowel changes for strong verb (or full irregular forms) for present, preterit and perfect tenses
- ✧ For nouns: indefinite singular article and plural ending (or irregular plural form)
- ✧ For abbreviations: the expanded form appears in italics

ORD ELLER UTTRYCK	ÖVERSÄTTNING	ALTERNATIV PÅ SVENSKA	OBSERVATION
1950-tal	1950s	B: 1950-1959	ett, -
70-tal	70s	B: 1970-1979	ett, -
aktiefbolag	joint-stock company	S: AB	ett, -
allmän	general	S: generell	
anställd	employee	S: löntagare, personal	en, anställda
assesoar	accessary	E: handväska, skärp, m.m.	en, -er
avgång	departure	S: resa, avfärd	en, -ar
bit	piece, block	S: del	en, -ar
börsnoterad	listed on stock-market	B: finns som aktie på Börsen	

ORD ELLER UTTRYCK	ÖVERSÄTTNING	ALTERNATIV PÅ SVENSKA	OBSERVATION
bland	among	B: preposition	
bränsle	fuel	S: drivmedel	ett, -n
bred	wide	M: smal, trång	
buller	noise	M: tystnad	ett, -
butik	shop	S: affär	en, -er
dag	day	M: natt	en, -ar
delvis	partially	S: bitvis	
enligt	according to	B: preposition	
estimera	estimate	S: uppskatta, beräkna värdet	-ar, -ade, -at
europaisk	European	B: från Europa	
företagsansvar	corporate responsibility	B: fackterm från näringslivet	ett, -
förutom	except	B: preposition	
flyga	fly	B: åka flygplan	y-ö-u
flygbolag	airline	E: SAS, United	ett, -
forskning	research	B: vetenskapligt undersöka	en, (-ar)
genom	through	B: preposition	
genomsnitt	average	S: medeltal	ett, -er
grön	green	B: en färg (som gräs)	
gul	yellow	B: en färg (som solen)	
hälft	half	B: 50% av något	en, -er
hel	whole	S: odelad	
hemstad	hometown	B: stad man kommer ifrån	en, -städer
huvudkontor	headquarters	B: central förvaltning	ett, -
inflygning	approach (by air)	B: anlända flygande	en, -ar
internationell	international	M: nationell	
introducera	introduce	S: införa	-ar, -ade, -at
Jylland	Jutland	B: halvö som är del av Danmark	
kändis	celebrity	E: en Hollywoodstjärna	en, -ar
kanske	perhaps	S: möjligtvis	
kläder	clothing	E: byxor, tröja, strumpor	(plural)
kollektion	fashion collection	B: modesamling av en designer	en, -er
kombinera	combine	B: sätta ihop med	-ar, -ade, -at
koncentrera sig	concentrate on	B: samla uppmärksamhet på	-ar, -ade, -at
kosmetika	cosmetics	E: rouge, ögonskugga, kajal	en, -or
kundkrets	clientele	S: kunderna	en, -er
landning	landing	B: ankomst med flyg	en, -ar
lansera	launch	S: införa, introducera	-ar, -ade, -at
leka	play a game	B: när barn har roligt, låtsas	-er, -te, -t
leksaker	toy	E: LEGO-bitar, hopprep	en, -er
lista	list	S: förteckning	en, -or
många	many	B: plural av <i>mycket</i> för räknebara ord	
marknad	market	S: handelsområde	en, -er
mest	most	B: superlativ av <i>mycket</i>	
miljöfarlig	ecologically harmful	B: dålig för miljön	
miljöfilosofi	environmental policy	B: inställning till miljön	en, -er
minska	decrease	S: reducera	-ar, -ade, -at

ORD ELLER UTTRYCK	ÖVERSÄTTNING	ALTERNATIV PÅ SVENSKA	OBSERVATION
m.m.	etc.	S: och så vidare (förkortning)	förk. med mera
modeföretag	fashion firm	E: Levis, H&M	ett, -
modeprodukt	fashion item	E: byxor	en, -er
nöjespark	amusement park	E: Disneyland	en, -er
nordisk	Nordic	B: från Norden	
oändlighet	eternity	B: slutar aldrig	en, -er
omtyckt	liked	S: populär	
passagerare	passenger	B: person som åker med	en, -
plast	plastic	B: ett sorts material	en, -er
plastgubbe	plastic figure	B: en figur av plastmaterial	en, -ar
presentera	introduce	S: introducera	-ar, -ade, -at
prisvärd	worth its price, cheap	M: dyr	
privat	private	M: allmän, offentlig	
produkt	product	S: vara	en, -er
redan	already	B: så snart som	
sälja	sell	M: köpa	ä-å-å
sin, sitt, sina	his/her/their	B: 3:e person, reflexivt possessivpronomen	
sorts	type of	S: slags	
spara	save	S: samla, lägga undan	-ar, -ade, -at
spridd	spread	S: strödd	
stark	strong	M: svag	
stor	big	M: liten/lilla/små	
strategisk	strategic	S: taktisk	
timme	hour	B: 60 minuter	en, -ar
toppa	top	B: vara främst	-ar, -ade, -at
trendig	trendy	S: inne, på modet	
underkläder	underwear	E: trosa, kalsong, BH	(plural)
ungdom	youth	B: ung person	en, -ar
utbildning	education	S: studier	en, -ar
utsläpp	discharge, pollution	S: förorening	ett, -
uttryck	expression, phrase	S: idiomatisk formulering	ett, -
varje	each	S: varenda	
varumärke	trademark	S: firmamärke	ett, -n
vinst	revenue	S: profit	en, -er
vuxen	adult	M: barn	en, vuxna
välkänd	famous	S: omtalad	
värld	world	S: jorden, tillvaron	en, -ar
ägs	be owned	B: passiv form av äga	-er, -de, -t
även	also	S: också	
öppna	open	M: stänga	-ar, -ade, -at